

Referat

Referat af møde i:
Etisk udvalg

Dato for møde:
22. november 2010

For referat:
Karen Langvad

Dato for udarbejdelse:
1. december 2010

Deltagere:
Hanne Munch, Anne Marie Svenningsen, Brian Errebo-Jensen

Afbud:
Jeanette Præstegaard, Alik Weintraube

Referat fra møde i Etisk udvalg

Dagsorden

1. Velkomst
2. Siden sidst, nyt fra HB og fokus for dette møde
3. Punkter til drøftelse
 - a. Tema: Autorisationslov og ledelsesret: et etisk dilemma
 - b. Temadrøftelse: Placebo
 - c. Temadrøftelse: Etik i sundhedsfremme og forebyggelse
 - d. Forretningsorden for Etisk udvalg
4. Punkter til orientering
5. Indstillinger til HB
6. Kommende møder
7. Evaluering af mødet

Ad 1

Formanden byder velkommen. Der er som ved sidste møde den 30.9.10 to afbud. Dette tydeliggør, at Etisk udvalg pga. sin størrelse er sårbart ved afbud.

Dagens møde gennemgås i overskrifter, og det aftales, at der under pkt. 7 tages en drøftelse af kriterier for evt. aflysning af møde ved afbud.

Ad 2

Formanden præsenterede udvalgte high lights fra repræsentantskabsmødet, idet der var flere beslutninger, som vurderes at ville præge foreningens arbejde fremover:

- Faglige selskaber: Det blev besluttet, at der arbejdes videre mod faglige selskaber. Der blev ikke truffet beslutninger vedr. autonomi og adskillelse.
- Kvalitet i træning: Repræsentantskabsmødet indeholdt et debatpunkt vedr. kvalitet i træning med relation til den gennemførte kampagne. Det blev bl.a. drøftet: Hvad betyder kvalitet? og Hvad skal der lægges vægt på i den sundhedspolitiske dagsorden?
- Ny fondsstruktur: Danske Fysioterapeuters gamle fonde erstattes af én ny: Danske Fysioterapeuters fond for forskning, uddannelse og praksisudvikling. Nyt er det, at fondens midler skal anvendes strategisk. Det blev endvidere drøftet, hvor stor en andel af kontingentet, som skal gå til forskning, men beslutningen var, at kontingentet ikke samtidig kan sættes både ned og op. Derfor ikke yderligere midler til forskning
- Det blev besluttet at nedsætte kontingentet med 300 kr. Vi bliver 6000 flere fysioterapeuter, hvilket lover godt for fremtiden, men det er vigtigt, at de finder vej ind i foreningen. Et stort indsatsområde bliver at skaffe dem alle relevante jobs. Måske et spørgsmål Etisk udvalg skal forholde sig til.
- Af formandens mundtlige beretning fremgik det, at foreningen vil have eksplicit fokus på anvendelse af teknologi i fysioterapi. Etisk udvalg skal i 2011 forholde sig til teknologi.
- Endelig blev budgettet fremlagt og hermed er beslutningen om at reducere udvalgets møder fra 4 til 3 konfirmeret. Ved behov skal muligheden for 2-dages møder overvejes. Det er vigtigt, at Etisk udvalg fortsat er en kompetent sparringspartner for HB og fysioterapeuter.

Ad 3a

Udvalget drøfter notatudkastet og har følgende kommentarer:

- Notatet er meget konkret og handlingsanvisende i forhold til, hvordan fysioterapeuter skal forholde sig til dilemmaer mellem autorisationslov og ledelsesret. Udvalget drøfter, hvorvidt det er Etisk udvalgs opgave, eller om udvalget alene skal pege etiske dilemmaer ud og folde dem ud, så fysioterapeuter bedre kan forholde sig til dem, men selv træffe beslutninger om, hvordan de konkret skal handle. Der kan tales for og imod begge, men udvalget mener nok, at man bør gå skridtet videre og melde klare holdninger ud.
- Notatet skal lægge op til professionel adfærd. Med dette menes, at det forpligter at være en profession og have selvstændig autorisation. Fysioterapeuter har et ansvar for at bruge deres faglige viden også i situationer, hvor der ikke umiddelbart er enighed om tingene. Men fysioterapeuter har også et ansvar overfor det ansættelsesforhold, man er en del af. Det er derfor vigtigt, at man på professionel vis siger fra og går i dialog, når man ikke mener, at den rette faglighed bringes i anvendelse. Det er ikke ensbetydende med, at man skal have ret, men man skal blande sig i debatten, fordi man ved noget, som er vigtigt at få frem. Det er en etisk fordring og et fagligt og professionelt ansvar.
- Notatet kunne også komme ind på spørgsmålet om, hvordan professionel adfærd læres. Hvordan forholder grunduddannelsen sig f.eks. til dette. Hvordan undervises de studerende i at stå på mål for fagligheden og samtidig være en del af en organisation?
- Notatet kunne med fordel tilføjes et eksempel vedr. besparelser, som er meget aktuelle, og som ofte giver anledning til frustrationer over de muligheder, som fysioterapeuter har for at yde god terapi.

Udvalget beslutter, at notatet skal udbygges med ovenstående og forelægges Jacob Birkler med henblik på kommentarer og en drøftelse af Etisk udvalgs rolle. Notatet gøres færdig på næste møde.

Ad 3b

Alik Weintraube har udarbejdet og fremsendt et udkast til en artikel, som problematiserer spørgsmålet om placebos betydning i fysioterapi. Alik er desværre ikke til stede på mødet. Udvalget vælger at tage en kort indledende drøftelse og vende tilbage til punktet på et kommende møde.

Udvalget havde følgende kommentarer:

- Er spørgsmålet om anvendelse af placebo et etisk spørgsmål? Handler det i givet fald om, hvorvidt det er etisk forsvarligt bevidst at operere med en placeboeffekt?

- Hvis de præsenterede teorier om placebo holder, kan man så overhovedet tale om at anvende/ikke anvende placebo. Hvordan er det muligt at udelukke placebo?
- Er placebo eller det faktum, at relation og kommunikation har en betydning, ikke fundamentale elementer i fysioterapi, som vi allerede har godt styr på i praksis, men stadig mangler at kunne gøre rede for teoretisk og forskningsmæssigt?
- Placebo er "opfundet" af biomedicinen som forklaring på ikke organiske forklarlige lidelser. Er det et godt begreb for fysioterapien? Eller er det for tæt forbundet med noget, som vi ikke mener, vi kan gøre rede for?
- Fysioterapipraksis skal fremme miljø og dialog, som kan aktivere selvhelbredende kræfter.
- Mange andre faktorer end "intervention" spiller ind i helbredelse – i dag i det rådende paradigme kaldet placebo – men i fysioterapi har vi tradition for at kalde det noget andet – f.eks. patientrelationen.
- Der er mange gode grunde til at lægge vægt på god kommunikation – de selvhelbredende er et af dem. Det er vigtigt, at være bevidst om den store betydning kommunikation har.

Udvalget beslutter at udsætte den grundige drøftelse til kommende møde, hvor Alik er til stede og kan gøre rede for sine overvejelser. Hanne har medbragt to avisartikler, som det anbefales at læse sammen med Alik's oplæg. Artiklerne tilsendes Jeanette og Alik med posten.

Ad 3c

Etisk udvalg har tidligere drøftet emnet etik i sundhed og forebyggelse – senest i maj måned 2010, hvor udvalget havde inviteret Sundhedsstyrelsen til at præsentere publikationen Etik i sundhedsfremme og forebyggelse. Publikationen er siden anmeldt i Fysioterapeuten nr. 12/10.

Udvalget har drøftet publikationens hovedbudskaber, men ikke systematisk forholdt dem til fysioterapi. Det vurderes, at de mulige skadevirkninger i sundhedsfremme og forebyggelse er vigtige at formidle til fysioterapeuter.

Det besluttet på den baggrund, at der skal udarbejdes et notat, som præsenterer de tre mulige skadevirkninger og forholder dem til relevante

fysioterapeutiske aktiviteter med det formål, at fysioterapeuter anspores til refleksion over mulige etiske problemstillinger i sundhedsfremme og forebyggelse.

Udvalgssekretæren påbegynder notat, som sendes til alle med anmodning om bidrag. Notatet drøftes på næste møde.

Ad 3d

Forretningsordenen godkendes.

Ad 4

Brian minder udvalget om, at det tidligere er besluttet, at udvalget skal stille forslag om en etisk søjle på fagfestivalen 2012. Udvalget mener stadig det er en god ide. Følgende temaer for en sådan overvejes:

- Etik i forhold til teknologi
 - Forslag til oplægsholder: Finn Olesen, Århus Universitet (AMS)
- Etik i forhold til forebyggelse/sundhedsfremme/fysisk aktivitet
 - Forslag til oplægsholder: Jensen&co. fra USA (JP)

Det besluttet, at udvalgssekretæren orienterer planlægningsgruppen, og punktet sættes på dagsordenen til næste møde.

Ad 5

Ingen indstillinger til HB.

Ad 6

Følgende mødetidspunkter for 2011 aftales:

- 18. februar 2011 kl. 9.15 til 15.30
 - Tema: Etiske retningslinjer i fysioterapi – oplæg ved Jacob Birkler (kl. 9.30 til 12 + frokost). Desuden autorisationlov og ledelsesret.
- 11. maj 2011 kl. 9.15 til 15.30

- Tema: Teknologi
- 13. oktober 2011 kl. 9.15 til 15.30

Jeanette og Alik bedes bekræfte disse til udvalgssekretæren.

Ad 7

Kriterier for aflysning af møde ved afbud drøftes. Det aftales, at formand og udvalgssekretær i fællesskab tager stilling til aflysning/flytning af møde i tilfælde af afbud.